

in onze stations

ook dat

VANAF zijn ontstaan, spant de spoorweg zich niet alleen in om zijn klanten in de beste omstandigheden te vervoeren, maar wil hij ze ook steeds en overal behulpzaam zijn en aan hun wensen zoveel mogelijk tegemoet komen. Zo werden de buffetten opgericht (1). Achteraf volgden andere handelszaken die in de bijzonderste stations ter beschikking staan van de reiziger, en waarover wij in dit artikel zullen spreken.

Door deze handelszaken te vermeerderen, bewijst de N.M.B.S. een dienst aan haar cliënteel en verhoogt zij haar bijkomende ontvangsten. Dit is voor haar een plicht en een recht, een recht dat, trouwens, erkend werd door de wet van 1926, aangevuld door die van 1-8-1960. Het is maar billijk dat het spoor, op die wijze, een tegenwaarde kan bekomen van de belangrijke waardevermeerdering die de gebouwen en de terreinen, welke in de omtrek van de stations gelegen zijn, sedert honderd jaar verworven hebben.

■ BOEKENKIOSKEN

Buiten de buffetten, is de verkoop, in de stationskiosken, van kranten, boeken en tijdschriften, van tabak, sigaretten en snoepgoed, voor de reiziger de nuttigste, en, wegens de omzet, de belangrijkste van alle handelszaken. Er zijn er 257. Zij worden alle geëxploiteerd door een enkele concessiehouder: de « S.A. des Bibliothèques des gares », waarvan het personeel dat met de verkoop belast is, afhangt.

■ EEN HOTEL

Alle reizigers kennen die boekenkiosken, maar heel wat onder hen weten niet dat de N.M.B.S. in het station Oostende een hotel-buffet bezit, « Hôtel Terminus Maritime » genoemd, dat beheerd wordt door de Internationale Maatschappij der Slaapwagens. Er zijn een dertigtal zeer comfortabele kamers met of zonder bad, en jaarlijks worden er bijna 10.000 overnachtingen genoteerd. Dit hotel werd vóór de eerste wereldoorlog opgericht omdat de internationale treinen uit Centraal-Europa soms met een zo grote vertraging binnenvielen dat de reizigers de aansluiting met de boot naar Engeland misten en dan in het station verlangden te overnachten, in afwachting van de pakketboot die pas 's anderendaags vertrok.

Het Terminus Hotel werd gedeeltelijk vernield in 1940 en na de oorlog heropgebouwd en gemoderniseerd.

■ WISSELKANTOREN

Zij zijn zeer talrijk en druk beklant. Sedert de douane- en politiecontrole in de internationale treinen geschiedt, hebben enkele ervan heel wat van hun belangrijkheid verloren: de wisselkantoren uit de grensgebieden en vooral het kantoor van het station Herbesthal. Maar nu er wisselagenten de internationale treinen vergezellen, kan de reiziger, tussen Verviers en Aken of omgekeerd, in zijn coupé geld uitwisselen.

■ KAPPERSALONS EN BADEN

Ook de kapperssalons, met hun reukwerkafdeling, worden door de cliënteel druk bezocht. Laten wij hier terloops vermelden dat in het station Brussel-Zuid weldra een nieuw kapperssalon voor dames en heren met, in een aangrenzend vertrek, een badinrichting zoals die van Brussel-Centraal, zal worden geopend.

(1) Het eerste stationsbuffet dagtekant uit 1835. Het werd geopend te Neurenberg, bij gelegenheid van de inwijding van de spoorlijn die deze stad met Fürth verbindt (7 december). Men mag dus gerust zeggen dat het stationsbuffet even oud is als de spoorweg zelf. In een volgend nummer zullen wij de gelegenheid hebben meer in het bijzonder te handelen over de 90 buffetten van ons net, waarvan er zes rechtstreeks door de N.M.B.S. worden geëxploiteerd: Brussel-Centraal, Brussel-Zuid, Brussel-Noord, Luik-Guillemins, Bergen en Namen.

Maar deert de reiziger

■ ANDERE DIENSTEN

De winkels van fotoartikelen, waar de reiziger in enkele minuten pas- en abonnementsfoto's kan bekomen, hebben heel wat klanten. Zij zullen er binnenkort nog meer krijgen wanneer de foto's, thans in wit-zwart, verkrijgbaar zullen zijn in kleuren. In België zal dit de eerste realisatie zijn op dat gebied.

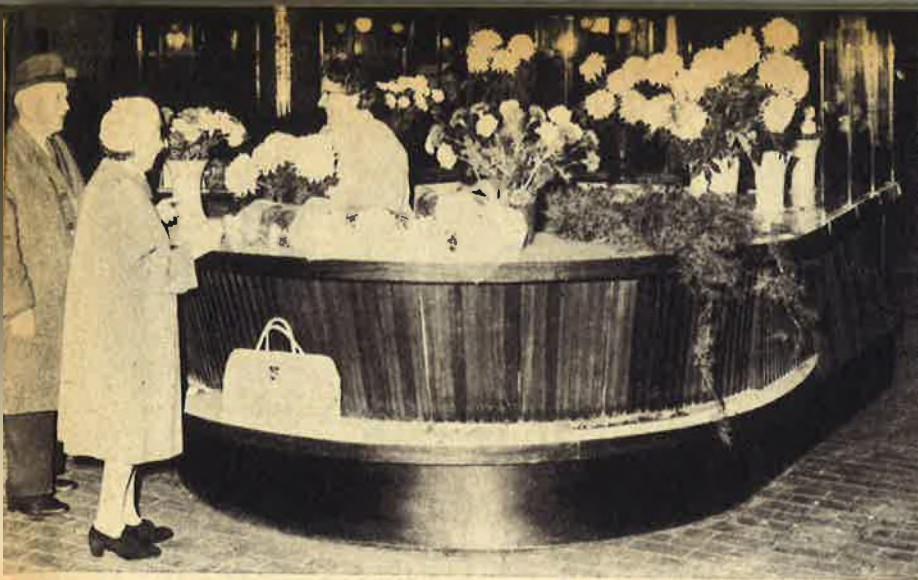
De depots voor het wassen en uitstomen van kleren zijn zeer nuttig voor de « pendelreizigers ». Een kledingstuk dat 's morgens vóór 9 h wordt afgegeven, kan dezelfde dag, vanaf 16 h, uitgestoomd of gewassen afgehaald worden.

In sommige stations vinden de reizigers een « schoenbar », waar zij in een oogwenk hun schoenen kunnen laten herstellen. Deze inrichtingen worden vooral bezocht door de « in nood verkerende » reizigers die, ten gevolge van een verkeerde stap, hun broze hakjes hebben gebroken. Alleen reeds te Antwerpen worden er per dag 'n tweehonderdtal mensen uit de nood geholpen.

ook
dat
waardeert
de
reiziger

Dan zijn er nog de bloemenverkoopsters, de souvenir shops en de apotheken, die niet de minst beklante handelszaken van onze stations zijn.

De reiziger kan eveneens beschikken over personenweegschalen die gemiddeld 's jaars ongeveer 1.700.000 klanten wegen, waaronder tal van reizigsters die bekommerd zijn om hun lijn...

■ AUTOMATEN

Reeds vóór 1914 bestond er te Parijs, op de hoek van de « place de l'Opéra », een « café automatique » waar men, tegen betaling van een geldstuk dat in een sleuf moest gestoken worden, warme of koude dranken kon bekomen (koffie met room, zwarte koffie, melk, chocolade, siroep). Naarmate de kwaliteit van de produkten en de werking van die toestellen verbeterden, vonden deze automaten meer en meer ingang. In ons land heeft de verkoop door middel van automaten evenwel nog niet die hoge vlucht genomen welke hij in de andere landen (1) kent, waarschijnlijk omdat het publiek de werking van de toestellen niet helemaal vertrouwt en aarzelt een produkt te betalen zonder volstrekt zeker te zijn het in ruil voor zijn geldstuk te ontvangen.

(1) Weet gij dat in Duitsland van elke drie pakjes sigaretten die er verkocht worden, een pakje automatisch uitgereikt wordt? Engeland bezit thans bijna 200.000 toestellen, zijnde viermaal meer dan voor vijf jaar, en ingewijden in het vak zijn van oordeel dat men er in 1965 nog 100.000 meer zal tellen.

De vervolmaking van de automaten zal hierin verandering brengen.

Thans leveren die toestellen warme dranken (koffie, chocolade, bouillon), repen chocolade, roomijs, sigaretten, Keuls water en kousen. De reeks van automaten waarover de cliënteel beschikt, omvat eveneens de schoenpoetsers, de « Vibrator »-toestellen die de vermoeidheid doen overgaan (een vage herinnering aan de Tentoonstelling van 1958), de automatische bagagekluisen en de « kijktostellen » die bij onze kleinsten zo erg in trek zijn.

■ VOOR DE AUTOMOBILISTEN

Aan de reizigers-automobilisten biedt de N.M.B.S. in de stations twee verschillende diensten aan :

- De mogelijkheid voor degene die per auto naar het station komt, om zijn voertuig op het parkeerterrein te laten waar het tegen diefstal, brand, verwisseling alsook tegen eventuele materiële schade verzekerd is. Tegenwoordig zijn er 180 stations die een parkeerplaats bezitten. De eerste parkeerplaats - met verdiepingen - zal eerstdaags te Luik-Guillemins worden opgetrokken; zij zal zowat 150 voertuigen kunnen bergen;
- De dienst « Trein + Auto » : de reiziger kan aan het loket van het station van vertrek vragen om in het station van aankomst over een auto zonder bestuurder te beschikken; de huurder, die natuurlijk een auto moet kunnen besturen, betaalt een vast recht van 3 F per kilometer, met een minimum van 150 F per dag.

A. BUSKENS.

